

Asia: VN/7982/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle korkovähennysrajoitusta koskevan sääntelyn muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Elenia Verkko Oyj:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle
korkovähennysrajoitusta koskevan sääntelyn muuttamisesta

Esityksen keskeinen sisältö

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain korkovähennysrajoitussäännöstä siten, että yhteisö saisi eräin edellytyksin vähentää muutoin vähennyskelvottomia nettokorkomenoja, mikäli ne kertyvät lainoista, joilla rahoitetaan huoltovarmuuskriittisiä pitkän aikavälin infrastruktuurihankkeita. Yhteisöjen omille etuyhteisyrityksilleen suorittamat korot olisivat kuitenkin korkovähennysrajoituksen piirissä, ja poikkeus koskisi vain kolmansille osapuolille ja mahdollisten julkisyhteisöomistajien etuyhteisyrityksille suoritettuja korkoja.

Yhteisön olisi oltava niin sanotussa CER (Critical Entities Resilience) -direktiivissä ((EU) 2022/2557) tarkoitettu kriittinen toimija. CER-direktiivin kansallista implementointia koskeva hallituksen esitys on annettu eduskunnalle joulukuussa 2022 (HE 205/2024 vp) ja direktiivin mukaiset kriittiset yritykset tulee direktiivin sääntelyn mukaan olla selvillä viimeistään 17.7.2026.

Nykyistä laajempi nettokorkomenojen vähennysoikeus koskisi vain infrastruktuurihankkeesta kertyvien lainojen nettokorkomenoja. Oikeus vähentää muutoin vähennyskelvottomia nettokorkomenojaan olisi siis hankekohtainen, eli yhteisön olisi selvitettävä erikseen infrastruktuurihanketta koskevasta toiminnasta saadut tulot ja muusta toiminnasta tulot sekä niihin kohdistuvat menot ja muut vähennykset.

Ehdotus perustuisi niin sanotun veron kiertämisen estämistä koskevan direktiivin ((EU) 2016/1164) korkovähennysrajoitussääntelyn pitkän aikavälin julkisia infrastruktuurihankkeita koskevaan poikkeukseen.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian ottaen kuitenkin huomioon myös komission kanssa käytävät keskustelut sekä CER-direktiivin kansallinen implementointiaikataulu.

ELENIA VERKKO OYJ:N LAUSUNTO

Kiitämme mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä ja toteamme lausuntonamme seuraavaa:

Sähköverkkoyhtiö Elenia Verkko Oyj (Elenia) palvelee 444 000 kotitalous-, yritys- ja yhteiskunta-asiakasta Energiaviraston myöntämän toimiluvan kattavalla alueella Kanta- ja Päijät-Hämeessä, Pirkanmaalla, Keski-Suomessa sekä Etelä- ja Pohjois-Pohjanmaalla. Elenian kotipaikka on Tampere. Mitaten asiakasmäärällä, siirretyn energian määrällä tai verkkopituudella, Elenia on Suomen toiseksi suurin sähkönjakeluyhtiö. Huomioiden Elenian koko ja sähkönjakelun merkitys osana kriittistä infrastruktuuria, Elenia lähtee lausunnossaan siitä, että se on CER-direktiivissä tarkoitettu kriittinen toimija.

Elenia on investoinut vuodesta 2012 lähtien yli 1,5 miljardia euroa sähköverkon kehittämiseen. Elenian vuosittaiset investoinnit ovat 120-200 miljoonaa euroa koostuen suuresta määrästä euromääräisesti suhteellisen pieniä investointeja. Pääasiallisena tarkoituksena on ollut elinkaarensa päässä olevan ilmajohtoverkon korvaaminen uudella säävarmalla maakaapeliverkolla. Säävarma verkko on samalla myös huoltovarmaa, minkä merkitystä nykyisessä globaalissa turvallisuuspoliittisessa epävarmuudessa ei pidä aliarvioida. Samassa yhteydessä on investoitu merkittävästi myös verkon automaatioon ja älykkyyteen. Elenia on investoimassa vuoteen 2036 mennessä vielä 2,4 miljardia euroa, missä toimitus- ja huoltovarmuuden lisäksi keskiössä on puhtaan vähähiilisen energiajärjestelmän luominen. Jo nyt niin kantaverkossa kuin Elenian jakeluverkossa on nähtävissä pullonkauloja, jotka estävät uuden merkittävän tuotannon tai käytön liittämisen verkkoon. Tällä on myös huoltovarmuuden näkökulmasta merkittävä vaikutus, sillä hajautetussa tuotannossa on myös huoltovarmuuden kannalta positiivisia vaikutuksia. Samoin ongelmaksi voi muodostua pullonkaulat, jolloin kansallisen turvallisuuden kannalta tärkeän tuotannon liittäminen verkkoon estyy.

Eduskunta teki elinkeinolakiin (HE 150/2018 vp) vuoden 2019 alusta muutoksia, joilla rajoitetaan yritysten mahdollisuutta vähentää korkoja (korkovähennysrajoitus). Lakimuutoksien taustalla oli veron kiertämisen estämistä koskevan direktiivin ((EU) 2016/1164) voimaan saattaminen.

Elenia rahoittaa investointinsa yhdistelmällä liiketoiminnan kassavirtaa, omaa pääomaa ja vierasta pääomaa. Huomioiden merkittävät investointimäärät, on selvää, että investointien rahoittamiseksi tarvitaan merkittävästi vierasta pääomaa. Ulkopuolisen rahoituksen korkokustannukset ovat merkittävä kustannuserä Elenialle.

Lakimuutoksen sivuvaikutuksena Elenian investointeihin tuli merkittävä kustannusten nousu vaikeuttaen myös uusien hankkeiden investointiedellytyksiä. Lisäksi viimeaikaiset lakimuutokset (ml. Energiaviraston valvontamenetelmät) ovat heikentäneet investointien rahoitettavuutta, tilanteessa missä investointitarve on historiallisella ennätystasolla huoltovarmuuteen ja puhtaaseen siirtymään liittyvistä syistä.

Asian merkittävyyttä ja laajuutta on lisännyt toimintaympäristössä tapahtunut muutos, kun noin 10 vuoden ajan hyvin matalalla – tai negatiivisina – olleet korot ovat nousseet merkittävästi. Ne ovat nyt huomattavasti korkeammalla tasolla verrattuna aikaan, kun korkovähennysrajoituksista säädettiin (2016 ja 2019). Tämä nostaa nykyisestä lainsäädännöstä aiheutuvia kustannuksia merkittävästi.

Elenian näkemykset esitykseen:

Elenia kannattaa kyseistä lakiesitystä, jossa yhteisö saisi eräin edellytyksin vähentää muutoin vähennyskelvottomia nettokorkomenoja, mikäli ne kertyvät ulkopuolisesta vieraan pääoman ehtoisesta rahoituksesta, joilla rahoitetaan huoltovarmuuskriittisiä pitkän aikavälin infrastruktuurihankkeita tai ovat välttämättömien yhteiskunnan toimintojen tai taloudellisen toiminnan ylläpitämistä. Asia on tärkeä niin tulevien kriittistä huoltovarmuutta parantavien ja puhdasta siirtymää edistävien kuin jo tehtyjen investointien kannalta.

Kiinnitämme lakiluonnoksessa huomiota seuraaviin kohtiin, jotka tulisi huomioida varsinaisessa laissa elinkeinoverotulon verottamisesta.

Lain soveltamisala

Tehdyt investoinnit

HE-luonnoksen mukaan nykyistä laajempi nettokorkomenojen vähennysoikeus koskisi vain infrastruktuurihankkeesta kertyvien lainojen nettokorkomenoja. Käytännössä Elenian kaikki investoinnit – menneet ja tulevat – palvelevat huoltovarmuutta, koska ne liittyvät kriittisen infrastruktuurin ja sen resilienssin parantamiseen. Tästä syystä on keskeistä, että lakia sovelletaan myös ennen poikkeuksen säätämistä aloitettuihin ja valmistuneisiin huoltovarmuuskriittisiin pitkän aikavälin infrahankkeisiin. Tämä tulisi selkeyden vuoksi mainita myös laissa.

Rahoituksen juridinen muoto

Elenia hankkii rahoituksensa kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta, kansainvälisiltä pankeilta ja erityisluottolaitoksilta kuten Pohjoismainen Investointipankki tai Euroopan Investointipankki. Lain soveltamisalan osalta on myös tärkeää, että lakia sovelletaan kaikkeen ulkopuoliseen (kolmannet

osapuolet) vieraan pääomanehtoiseen rahoitukseen ja sen korkoihin (esim. yritystodistukset ja joukkovelkakirjaohjelmat), riippumatta niiden juridisesta muodosta.

Uudelleenrahoitus

Elenian rahoituksen juoksuaika on tyypillisesti pankkirahoituksessa n. 5 vuotta, joukkovelkakirjaohjelmassa hieman tätä pidempi. Elenian investointien pitoajat taas ovat 40-60 vuotta. On siis selvää, että huoltovarmuuskriittisiin investointeihin liittyvä rahoitus on lukuisia kertoja uudelleenrahoitettava elinkaarensa aikana. Täten huoltovarmuuskriittisen infrastruktuurin investointien tai infrastruktuurin toiminnan uudelleenrahoituksen jälkeisten korkojen tulee olla myös täysimääräisesti lain soveltamisalan mukaisia verovähennyskelpoisia menoja.

Laajamittaisuus

Poikkeuksen piiriin kuulumisen edellyttää luonnoksen mukaan, että sillä tuotetaan, kehitetään, käytetään tai ylläpidetään laajamittaista kriittistä infrastruktuuria. Lakiluonnoksessa määritellään edelleen seuraavasti:

”Tässä pykälässä tarkoitetaan

- 1) kriittisellä infrastruktuurilla hyödykettä, tilaa, laitteistoa, verkostoa tai järjestelmää tai osaa hyödykkeestä, tilasta, laitteistosta, verkostosta tai järjestelmästä;
- 2) keskeisellä palvelulla palvelua, joka on olennainen välttämättömien yhteiskunnan toimintojen, taloudellisen toiminnan, kansanterveyden, yleisen turvallisuuden tai ympäristön ylläpitämiseksi.”

Luonnoksessa jää kuitenkin epäselväksi, miten laajamittaisuutta tullaan arvioimaan.

Lain soveltamisalan tulee olla sähköverkkojen osalta mahdollisimman laaja. Soveltamisala tulisi määritellä hyvissä ajoin, jotta välttytään tulevaisuudessa tulkintaerimielisyyksiltä. Elenian osalta investointimäärät ovat suuret euromääräisesti tai kappalemääräisesti, mutta yksittäisten investointien koko on 1-10 miljoonaa euroa. Laajamittaisuutta pitäisikin arvioida kokonaisuutena esimerkiksi vuosittaisten kokonaisinvestointien määrän perusteella eikä yksittäisten investointien koon mukaan. Toisaalta sähkön kanta- ja jakeluverkkotoiminnan voidaan katsoa olevan palvelua, joka on olennainen välttämättömien yhteiskunnan toimintojen, taloudellisen toiminnan, kansanterveyden, yleisen turvallisuuden tai ympäristön ylläpitämiseksi, jolloin se voitaisiin kategorisesti määritellä lain soveltamisalaan kuuluvaksi.

Hankkeiden tai palveluiden määrittäminen

Lakiesityksestä ei käy selväksi kuka määrittää, mitkä yritykset ja yhteisöt poikkeuksen piiriin kuuluisivat sekä mitkä hankkeet tai keskeiset palvelut lain soveltamiseen kuuluisivat. CER-direktiivin kansallisessa soveltamisessa kriittisen toimijan määrittämistä koskevan asian ratkaisee se ministeriö, jonka toimialaan käsiteltävä toimija kuuluu. Energia-alan osalta kriittiset toimijat määrittelee siis työ- ja elinkeinoministeriö (TEM).

Elenian näkemyksen mukaan TEM:illä on myös paras osaaminen ja taito määritellä minkälaiset hankkeet tai toiminnot/palvelut lain soveltamisalaan kuuluvat. Näin TEM:in tulisi myös olla se taho, joka määrittelee energia-alan osalta lainsäädännön piiriin kuuluvat hankkeet ja toiminnot/palvelut.

Hallinnollisen taakan keventäminen

Oikeus vähentää muutoin vähennyskeltottomia nettokorkomenoja olisi hankekohtainen, eli yhteisön olisi selvitettävä erikseen infrastruktuurihanketta koskevasta toiminnasta saadut tulot ja muusta toiminnasta tulot sekä niihin kohdistuvat menot ja muut vähennykset. Poikkeuksella ei laajennettaisi nettokorkomenojen vähennysoikeutta siltä osin, kuin kyse olisi muusta kuin infrastruktuurihanketta koskevasta toiminnasta.

Hallinnollisen taakan keventämiseksi yhtiöiden, joiden toiminta ja hankkeet keskittyvät pääasiassa laissa mainittuihin infrahankkeisiin ja vain vähäisessä määrin muuhun toimintaan, tulisi olla mahdollisuus vapautua erillisestä selvityksestä. Elenia katsoo oman toimintansa olevan tällaista.

Lisäksi tietyt liiketoiminnot voitaisiin hallinnollisen taakan keventämiseksi kokonaisuudessaan määritellä huoltovarmuuskriittisiksi ja siten suoraan lainsäädännön piiriin. Elenian näkemyksen mukaan sähkön kanta- ja jakeluverkkotoiminta olisi syytä kokonaisuudessaan määritellä huoltovarmuuskriittiseksi, tai HE-luonnoksessa tarkoitetuksi keskeiseksi palveluksi, joka on olennainen välttämättömien yhteiskunnan toimintojen, taloudellisen toiminnan, kansanterveyden, yleisen turvallisuuden tai ympäristön ylläpitämiseksi.

Tätä kategorista luokittelua puoltaa myös Elenian merkittävät investointimäärät, joiden hallinta ja yksilöinti on todella vaikeaa, kun investointeja on kappalemääräisesti paljon ja niiden pitoajat ovat pisimmillään 40-60 vuotta. Lisäksi rahoitusta hankitaan markkinoilta isommissa erissä kustannustehokkuuden vuoksi, jolloin rahoituksen korvamerkitseminen eri investointeihin erityisesti lukuisten uudelleenrahoitusten jälkeen on hallinnollisesti todella hankalaa.

Lain voimaantulo

Elenian näkemys on, että esitys elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamiseksi koskien korkovähennysrajoitussäännöstä tulee saattaa voimaan mahdollisimman pian ja soveltaa jo vuodelta 2025 toimitettavasta verotuksessa. Elinkeinoverolain korkovähennysrajoitussäännökseen tehtiin laajoja muutoksia vuonna 2019 heikentäen suurten energiainvestointien kannattavuutta. Jo tuolloin Eduskunta edellytti korkovähennysoikeuden palauttamisen selvittämistä tietyille energiahankkeille. Näin ollen lainsäädännön nopeaa voimaansaattamista ja soveltamista vuoden 2025 verotuksesta voidaan pitää perusteltuna.

Kunnioittavasti

ELENIA VERKKO OYJ

Tommi Valento

Talous- ja rahoitusjohtaja

Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

[Elenia Verkko Oyj lausunto korkojen verovähennysoikeudesta 30.5.2025.pdf](#)

Valento Tommi
Elenia Verkko Oyj